

המניח פרק שלישי בבא קמא

לג.

עין משפט
נר מצוה

אחר לים ליה אימפא. דנפח עליה והוה ליה לאסוקי אדעתיה שמא לא יאל: והייב דר דכרסי. דהוה ליה פושע שזרק למקום שנני אדם מנזייע: מאן דמתני אהא. הייב גארענע דכרסי: כל שן אקמייתא. הנכנס לתנוה של נגר דכיון דחוייה דעיל ארבעי ליה לעיוני: צניע. צניעו וכל זשוק:

בתני נמוסי. שמינ מה היקי של זה יתיר על נזיקו של זה ובלאזה מותר משלם מי שהיך יתיר את האלי: מועד נפס משלם נמוסי. כלומר אס הוא הייק את התם יתיר משהיזיק תס: גב' נמשפט הוה יעשה לו. רבנן לא דייקי הוה דמייתי ליה לדרסה כדלקמן: כך נמשפט שור נאדס. דהאי קרא צשור נאדס כתיב או צן יגח וגו': נפסחו וכל פוליון. משפט התחמון משמעו צמועד וקרא קמא צנס. רבי עקיבא הוה דייק כלומר דינא דסליק האי קרא מיניה: יגול. תס שחצל נאדס יאה צמועד לכל דכרוי אפי' לשלם מן העלייה: מגופו משלם. ואס אינו שוה נגנד כל החצלה יפסיד זיק ולינו נוטל אלף השור: לפוטרו מארענע דכרסי. דהאי משמע משפט זה יש לו לשלם נוק (שס"ט) וכל משפט אדס החוצל צכצירו: הני מיני לער לחודיה. משוס דלא חסר ציה ממונא: אלף רפוי ושנס. דחסר ציה ממונא אימנא כי נוק נינהו ומיחייב: קמ'. יתורא: בתני' נוטל אס השור. דהיינו חצי נוק: גב' יוס שור. המזיק צצ"ד יתן לו מוזה מעות דמי השור ששוה חצי נוק. וצשוה מנה שנגח לשוה מאתים ואין הנצילה שוה כלוס קמיירי: הוהלט פסור. השור עצמו יקח. ולקמן מפרש מאי צניייעו: שוספין נינאו. צהוא שור דמשמעו ציה קרא שוינהו רחמנא שותפין וקרא משמעו צשוה מאתים שנגח לשוה מאתים כדמתן צמתימין (גל.) זהו שור האמור צמורה הלך הכל דמוזיק אינו שוה אלף מנה נוטל את השור: קדישו נוק איכא צניייעו. לרבי ישמעאל לא קדיש ליה לרבי עקיבא קדיש: כיון

HebrewBooks.org © Moznain Publishers. No commercial use allowed.

והוציא הלה את ראשו. לא דמיא ליה תחמו כרסי וכסמות דשליה כילד הרגל (נעל כו:) דאין לו לחשוב שיסלקו הכרסי וישצרו הכלים: א' דשביח בשוקא מאי טעמא דאחרים. פירוש ימתינו עד שימלאהו צשוק חון צניע ואית ספרים דגרסי אי דשכיח צנתא דכיון שאין רגיל לצלח

חון מעירו הרצה פעמים ימלאהו חון לציתו אצל לא שכיח צנתא כעין רוכל המחו צביירות יש להס רשות לנכנס שלא ילך לו:

בגברא דשביח ולא שביח. אי שכיח פשיטא ליה דקוס אדוכתך משמע ואי לא שכיח א"כ ודאי עול תח משמע: **תניא** כמ"ד קום אדוכתך משמע. וע"כ צשכיח ולא שכיח דאי צשכיח זה לא היה קורא נכנס צרות פשיטא דקוס אדוכתך משמע: שני שוורים תמיה שחבלי זה בזה כו'. תימה דכולה מתימתין שאין צריכה היא וי"ל לרבי עקיבא אלטרין שלא תאמר כיון דאית ליה יוחלט השור לניוק אס כן שוור של זה קנוי ליה וואס הקדישו קדוש קמ"ל דלא אמרינן הכי ואפילו לרבי ישמעאל נמי י"מ אס נאצד האחד שלא יאמרו הצעלים אצבה כל חלי מוקי משלך ואתה תפסיד נוקך שנאצד שורי שמשלם מגופו:

ורבנן הוה צמה צי לפוטרו כו'. וא"ת לרבנן כמשפט למא לי דנצל כמשפט ידעינן דתס צאדס משלם ח"נ דמיאכא תיתי לשלם י"ש וי"ל דכיון דהוה אלטרין למתכנ לפוטרו מארענע דכרסי אי לאו שביח פוט שור צשור לא הוה דרשינן הזה לפוטרו מארענע דכרסי אלף הוה דרשינן הוה כרצי עקיבא הוה כמתמון ולא כעליון דהכי מסתברא טפי: לפוטרו מארענע דכרסי.

תימה דמשפט שור צשור כך משפט שור צאדס שמעינן ליה וי"ל דאס אין ללמוד משוס דרבי שור לא שיימי ארענע דכרסי דלעזר וצושת ליכא ורפוי * ושצת הוה צכלל נוק דכשסמוהו כמה היה שוה מתחילה וכמה הוה שוה עכשיו שאס ירצה צעליו לא ירפאהו אלף ימכרהו מיד ויקנה אחר נמנא כשמלם לו יכול לקנות שור צבלו אצל חסד ועל כרחק לרבי לרפואות עצמו וצצת נמי איכא: **הוה אמינא** צער לחודיה. יש ספרים דגרסי לער * וצושת אצל רפוי ושצת לא ווא"מ מהיכא מימי דלימא ליה צי * מק"ו דאדס שאין משלם כופר מה אילדס שמשלם לער וי"ל דלא שייך ציה פירכא דמי דכתיב צאדס שמשלם רפוי ושצת אין אלף גלוי מילתא צעלמא שלל זה חשיצ נוק ונוק מנינו צדיא צקרא שהשור משלם:

הקדישו ניוק איכא בינייהו. ה"מ לתימר דלמר יכול ללקוח ולמר אין יכול ללקוח וכן מכרו מוקי דלרבי ישמעאל מכרו לרביא כדלמיתין צשמתא אולרבי

כיון רביא שנגח ארענע ותמשה (דף לו):

ממעט השור מלשלם ד' דברין. ורבנן מאיש בעמיתו הוה אמינא צער לחודיה דהכין כתי' מום, ומום צער לחודיה משמע, אבל רפוי שבת ובשת אימא כנוק דמי וליתן ליה, קמ"ל. ודילת' כרבנן דגרסי בחתלת פרקי קמא א' תבריה ר' עקיבא לגוייה. מתני', שור שוה ק' שנגח לשור שוה ר' ואין הובלה יפה כלום נוטל את השור. מתני', ר' עקיבא, תניא יושם השור כבי"ד דברי ר' ישמעאל, ר' עקיבא אומ' הוחלט השור. קסבר ר' עקיבא שותפי נינהו, וכי כתי' ומכור את השור התי וחצו את כספו, לניוק ומיק מזהר להו דחמנא, והדשות ביד הניוק למכור שני ומכור וחצו את כספו, הנוטל כסף הוא המוכר. ר' ישמעאל סבר בעל חוב הוא וזוי הוא דמיסיק, ולבי דינא מזהר להו למכור השור ולפרוע את חובו שלהו, שני ומכור את השור החי וגו'. מאי בינייהו, אמר ר' יוחנן היקדישו ניוק, לר' עקיבא מוקדיש לר' ישמעאל אינו מוקדיש. ודילת' כהא כו' עקיבא דסתם מתני' כותיה.

(ה) א. א. ופי' ה"מ פ"ס תפריה ר' עקיה גלוייה שיכל כלי זייט שלתם צתן כלומר חור נר דלמני' ר' עקיה אומר יכול ישלם מן העלייה כי יז צפ' ממנא את הכד.

תורה אור השלם

1. ואשר יבא את רעהו בער לחשב עיצו ונדרהו ידו ברצון לכרות העץ ותשל הפרזל מן העץ ותקצא את רעהו וזאת הוא יניס אל אהות הקרים הקלה וחי:
2. או בן יתן או בת יתן במשפט הזה יעשה לו:
3. ואיש כי יתן מום בעמיתו כאשר עשה בן יעשה לו: וקראו כד יט
4. וכי יתן שור איש את שור רעהו וזאת וקבור את השור התי וחצו את כספו וגם את הפזת יחצו:

הגהות הב"ח

(א) נבי כגלו של בעל הבית ומת פטור. י"ב הינו מוסר אל מ"מ השור הוה צפקיה כדלעיל דף קנ"ג ע"ב:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לפוטרו וכו' ושבתי הוי בבבל נוק. ע"י קדיש ק"מ דמ ע"צ סוס ד"ה שור: ד"ה הוה אמינא וכו' בק"ו דאדס שאין משלם כופר. כדלעיל דף קנ"ג ע"ב:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה הקדישו ר' ולרבי אין מכור. י"ב ומניא כתיב דגם לרבי מכור (ע"י צהרצ"ל ריש סימן קסו):

רבנו חננאל

רב זכיר מתני אהא ומצא פוט למכריה צעמו מכאן אמר ר' אליעזר בן יעקב מישצתה אבן מידו הוציא הלה את ראשו וקיבלה, פטור דמתני אהא חייב ב' דבריים, כל שאקמייתא דרודאי חייב. ומאן דמיתני לה חייב אבא אתה פטור לגמרי מדי דברין חייב, וכדרבא דמי' ככוסין פ' כרצי היתה אבן ממתח לו בחיוק ולא תכיר בה מעולם ועמד נפלה, לענין ניוקי חייב, לענין ד' דברין פטור. ואפי' אונס חייב בנזק הכין דאדמו רבנן בהדיא צצע תחת צצע לחיוב על השונג כמדי ועל הונס כרונן. ת"ר פועלין שנכנסו לחיוב שכן מבעל הבית כו'. סוגיא דשמעא, פועל שכא לתבוע שכוה מבעל הבית ונכנס בלא רשות שלבעל הבית והוק מבהמותיו חובת הבית, ואפי' אל מות, פטור בעל הבית, וכל שכן וחלי פועל ואם אמ' לו בעל הבית הנכנס ונכנס והוק, בעל הבית חייב. ואם הוא בעל הבית והשוא פעמ' מצוי בשוק פעמ' צניעו מצוי בשוק, ובא ועמד בשער וקרא ובלעל הבית והשויבו ואמ' לאו ונכנס והוק, פטור בעל הבית שלא היה לו להיכנס, דאין לאו משמע עול אלף קום אדוכתיך משמע. ותניא הכי סתמא ברשות. ברשות אמאי פטור, אלא לאו כנון דקרא אבא ואמ' ליה אין, ועל והוק, פטור. ש"מ אין קום אדוכתיך משמע, ש"מ. ב' שוורים תמיה שחבלו זה בזה משלמין במותר חצי נוק כו'. אדם בתם ואדם באדם, אדם בתם משלם במותר נוק שלם. ותם באדם משלם במותר חצי נוק. ר' עקיבא אומ' אף תם שחבל באדם משלם במותר נוק שלם. ת"ר אן בן יגח או בת יגח כמשפט היתה אבן פטור, כל משפט שור ככוסין פ' כרצי, פרישה לו ותחלתה וכי יגח שור את איש מפרש בתם, ואם שור נגח הוא ממולד מפרש במעד. בתם הוא אומ' ובעל השור נקי, ובמועד כתי' וגם בעליו יומת. אן כופר ישתתף עליו. הגה במיתה פירש דין החת ריח המועד, לניוקן לא פירש. כשתוור וכתב וכו' יגח או בת יגח, למאי אתא, דלרבי הכל לניוקין הוא אדא. ת"ק כתר המשפט הזה יעשה לו. כמשפט נזקי שור כשור. חצי נינוק נוק מועד נוק שלם. אף שור שופר אדם, חצי נינוק

(ה) א. א. ופי' ה"מ פ"ס תפריה ר' עקיה גלוייה שיכל כלי זייט שלתם צתן כלומר חור נר דלמני' ר' עקיה אומר יכול ישלם מן העלייה כי יז צפ' ממנא את הכד.